

Війна РФ проти України: енергетичний вимір

DiXi Group alert
(станом на 12:00 16 травня)

**Stop Russian nuclear terrorism,
impose sanctions on Rosatom! Stop the atrocities!
Introduce full embargo on Russian oil and gas imports now!**

#StopRussianAggression

#StandWithUkraine

Резюме

- По Україні близько 686 000 споживачів не мали електропостачання, 216 500 споживачів перебували без газопостачання.
- За даними “Енергоатома”, окупанти вздовж всього периметра ЗАЕС вирили окопи, розмістили мішки з піском, бетонні блоки та інші інженерні загородження, а також заборонили співробітникам станції приходити на роботу з телефонами. Разом з тим, в Енергодарі спостерігається відчутне зменшення кількості озброєного контингенту рф.
- Як деталізували керівники “Нафтогазу” Юрій Вітренко та “ОГТСУ” Сергій Макогон, транзит газу через точку з’єднання “Сохранівка” припинився через несанкціоновані відбори транзитного газу окупантами, який вони використовували для постачання на Луганську ТЕС та інші промислові об’єкти, зокрема Алчевський меткомбінат та Стаханівський феросплавний завод.
- Генеральний директор “ОГТСУ” Сергій Макогон повідомив, що **потужності української ГТС дозволяють імпортувати газ із LNG-терміналів Литви, Польщі, Хорватії та Греції**. Загальний обсяг гарантованих потужностей імпорту складає 54 млн куб. м на добу - 42 млн куб. м зі Словаччини, 8 млн куб. м з Угорщини, 4 млн куб. м з Польщі.
- Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук заявив, що **у випадку, якщо рф відмовиться виплачувати репарації за завдані внаслідок війни збитки, Україна буде наполягати на арешті усього майна рф та його реалізації**.

Атаки

Донецька область

За добу з авіації, ракетних систем, РСЗВ "Град" і "Смерч", танків та важкої артилерії були обстріляні 10 населених пунктів Донеччини, зокрема Маріуполь, Авдіївка, Торецьк, Лиман, зафіксовано загибель 6 та поранення 12 цивільних осіб, повідомили у Національній поліції. Внаслідок обстрілів пошкоджено щонайменше 36 цивільних об'єктів, зокрема житлові будинки, мечеть, завод, кафе, об'єкти критичної інфраструктури.

У м. Маріуполь ворог продовжував здійснювати масовані артилерійські та авіаційні удари, блокувати та вражати підрозділи українських військових в районі заводу "Азовсталь", [повідомили](#) у Генштабі ЗСУ. За [словами](#) заступниці міністра оборони Ганни Маляр, до дипломатичних зусиль зі звільнення захисників з "Азовсталі" залучені лідери практично всіх провідних країн світу й усі провідні міжнародні організації. Радник мера Маріуполя Петро Андрющенко [азначив](#), що у заблокованому Маріуполі нетипово високий рівень смертності, особливо серед людей середнього віку, через наслідки окупації: нервові зриви, відсутність медичного сервісу, антисанітарію та ослабленого голодом імунітету. Лише загальна евакуація і допуск гуманітарної допомоги з боку України здатні врятувати мирних жителів.

Луганська область

Лише 10% території Луганщини залишаються під контролем України, втім російські загарбники не відмовилися від плану виходити на адміністративні кордони Луганської та Донецької областей, ставлячи за мету захопити м. Сєверодонецьк, [повідомив](#) голова Луганської ОВА Сергій Гайдай. Для стримування наступу окупаційних сил українські військові [підірвали](#) захоплені росіянами залізничні мости між містами Рубіжне і Сєверодонецьк. Не маючи військових успіхів, росіяни продовжують атакувати мирні квартали Луганщини – через обстріли пошкоджено 20 будинків у Комишувасі, Катеринівці, Новозванівці та Троїцькому, 8 приватних будинків та 3 багатоповерхівки у Гірському, Золотому та Тошківці, 7 багатоповерхових будинків та навчальний заклад у [Сєверодонецьку](#).

Харківська область

Російські окупанти обстріляли з артилерії цивільну інфраструктуру в районах населених пунктів Довгеньке, Руські Тишки, Тернова та Петрівка, [повідомили](#) у Генштабі ЗСУ. За [інформацією](#) Міноборони, бійці сил оборони Харкова відтіснили російських окупантів на одній із ділянок лінії фронту та вийшли до державного кордону України в Харківській області.

Сумська область

Вранці 16 травня російські військові відкрили вогонь з мінометів, гранатометів, кулеметів та автоматів по прикордонній території Сумщини, [повідомили](#) у Державні прикордонній службі. Під прикриттям вогню на територію України намагалася зайти російська диверсійно-розвідувальна група, втім українські прикордонники змусили ворога відступити за лінію державного кордону.

Одеська область

Вранці 16 травня російські війська завдали ракетних ударів по Одеській області. Як [повідомили](#) в Оперативному командуванні "Південь", уражено об'єкт туристичної інфраструктури (база відпочинку, [за інформацією](#) депутата ВРУ Олексія Гончаренка), зруйновані будівлі, спалахнула пожежа; також атаковано пошкоджений і непрацюючий міст через Дністровський лиман. Попередньо, постраждали 2 дорослих і важко поранено 1 дитину. Також, 15 травня на узбережжя Одеської області винесло 2 російські якірні [міни](#), які були вилучені і знешкоджені.

Миколаївська область

Вранці 16 травня окупанти здійснили серію ракетних ударів та обстрілів із РСЗВ житлових кварталів Миколаєва, [повідомив](#) мер міста Олександр Сенкевич. Внаслідок обстрілу пошкоджено вікна житлових будинків та газопровід низького тиску, виникла пожежа у приміщенні магазину та автомобіля. За [інформацією](#) Миколаївської ОВА, станом на 16 травня, з початку російського вторгнення в регіоні частково або повністю пошкоджено 3 395 цивільних об'єктів, зокрема 2 394 об'єктів житлового фонду, 276 об'єктів електро-, 137 газо-, 53- тепло та 16 водопостачання.

Херсонська область

Населені пункти Херсонщини вчергове опинилися під обстрілами, окупанти не припиняють руйнувати школи та цивільні будинки регіону, місцеві жителі змушені залишати свої будинки аби врятуватися, [повідомили](#) в Оперативному командуванні "Південь". Без електро- та водопостачання [залишаються](#) десятки населених пунктів, у багатьох громадах є нагальна потреба є в медикаментах, предметах гігієни та дитячого харчування, паливі та готівці.

Запорізька область

За [інформацією](#) Запорізької ОВА, ворог продовжував обстріли українських військ із РСЗВ, ствольної артилерії та мінометів. Через обстріли страждають населені пункти регіону та цивільне населення, зокрема у м. Орхів артилерійськими ударами пошкоджено медичний та релігійний заклади; у с. Мала Токмачка – будівлю виправної установи; поблизу с. Дорожнянка окупанти підірвали дорогу, відрізавши село та транспортне сполучення між містами Пологи та Гуляйполе. У тимчасово захопленому [м. Мелітополь](#) військові рф грабують підприємства, зокрема дісталися до заводу "Гідромаш" та Мелітопольського заводу автотракторних запчастин.

Львівська область

Під час кібератаки, що відбулася 13 травня, російські хакери викрали частину робочих файлів міськради Львова та опублікували їх на ворожих телеграм-каналах, [повідомив](#) заступник мера Андрій Москаленко.

Ядерна та радіаційна безпека

Станом на 09:00 16 травня всі діючі АЕС України [працюють](#) у штатному режимі; радіаційний, протипожежний та екологічний стан на майданчиках станцій і прилеглих територіях перебував у межах чинних норм.

Зона відчуження ЧАЕС

У Зоні відчуження тривають відновлювальні роботи для нормалізації функціонування об'єктів та забезпечення їх належної безпеки.

ЗАЕС

Запорізька АЕС та місто-супутник Енергодар 74-ту добу поспіль перебувають [під контролем](#) терористів рф, які чинять постійний фізичний, психологічний та інформаційний тиск на працівників станції та мешканців міста. Енергоблоки ЗАЕС обслуговуються українським персоналом із належною ротацією, проте ядерна та радіаційна безпека станції перебувають під постійною загрозою.

За даними “Енергоатома”, наразі на майданчику станції військові рф [проводять](#) маскуванню зруйнованого їхніми обстрілами навчально-тренувального центру. Також, вздовж всього периметра ЗАЕС окупанти вирили окопи, розмістили мішки з піском, бетонні блоки та інші інженерні загородження. При цьому, вони заборонили співробітникам станції приходити на роботу з телефонами. Разом з тим, в Енергодарі спостерігається відчутне зменшення кількості озброєного контингенту рф, що ймовірно перекидається на активні ділянки фронту.

Станом на 16 травня радіаційний фон на території промислового майданчику та санітарно-захисної зони станції залишався у [межах норм](#); гама-фон у Запорізькій області також [стабільний](#) (7-12 мкР/год) і не несе загрози життю та здоров'ю населення.

Перебування на ядерних об'єктах терористів рф зберігає надзвичайно високі загрози ядерній та радіаційній безпеці у глобальному вимірі! Україна вимагає визнати дії рф та “Росатома” ядерним тероризмом, який має на меті умисне порушення безпеки АЕС, міжнародного права та базових прав людини з метою геноциду, екоциду та посягання на суверенітет країни.

Закликаємо міжнародних партнерів до посилення тиску на МАГАТЕ, дії якої можуть запобігти актам ядерного тероризму з боку росії. При цьому, критично важливо мінімізувати вплив рф на політику та діяльність МАГАТЕ, зокрема шляхом відсторонення усіх росіян від ключових позицій у Секретаріаті агентства, обмеження їх доступу до інформації про АЕС України.

Також наголошуємо на необхідності встановлення жорстких санкцій до керівництва, персоналу, продукції, міжнародних проєктів “Росатома” та, в цілому, ядерної енергетики країни-агресора!

Сектор електроенергетики

Робота енергосистеми

Енергосистема України два місяці поспіль [стабільно](#) працює у тестовому режимі синхронно з мережею континентальної Європи (ENTSO-E). За даними оператора системи передачі “Укренерго”, рівень споживання в енергосистемі стабільний, а його динаміка відповідає сезону. Комерційний експорт до Польщі по направленій лінії передачі “Добротвірська ТЕС-Замость” [зберігається](#) рівним графіком (210 МВт). Експорт до Молдови [коливається](#) впродовж доби і здійснюється на середньому рівні близько 100 МВт.

Окрім того, між енергосистемами України та країн Східної Європи (Румунії, Угорщини, Молдови) [відбуваються](#) технічні сальдо-перетоки. Поточна пропускна спроможність транскордонних мереж між енергосистемами України та ENTSO-E становить близько 2 ГВт, втім, тестовий режим синхронної роботи не передбачає повноцінного комерційного експорту/імпорту електроенергії.

“Укренерго” продовжувала [відновлення](#) пошкодженої енергетичної інфраструктури. Зокрема, в деокупованих районах на сході країни завершено ремонти та введено в роботу дві високовольтні лінії 330 кВ, на яких відновлено пошкоджені опори та замінено ділянки кабелю. Ремонтні бригади приступили до роботи в місцях пошкодження ще двох ліній 330 кВ. За попередні дні на під'їздах до них було знешкоджено 8 протитанкових мін. Також тривали відновлювальні роботи на трьох підстанціях 330 кВ на сході та в центральному регіоні. На півночі та в центрі України проводилося відновлення повітряної лінії та підстанції 750 кВ. Разом із саперами оглядається мережа, завершується ремонт реакторного обладнання. Продовжувалося відновлення лінії 330 кВ, що забезпечує надійність живлення одного з міст.

Функціонування ринку електроенергії

Ринок двосторонніх договорів (РДД): Впродовж 9-13 травня на “Українській енергетичній біржі” (“УЕБ”) [проведено](#) 8 аукціонів з купівлі/продажу електроенергії (3 у комерційних секціях, 5 у спеціалізованих). Ініціаторами торгів були “Укргідроенерго”, “Гарантований покупець”, “Полтававодоканал”, компанії групи “ДТЕК”, постачальники універсальних послуг (ПУП).

“Укргідроенерго” реалізувала 1728 МВт·год базового навантаження за ціною 1910,75 грн/МВт·год та 432 МВт·год блочними позиціями різних годин постачання за середньозваженою ціною 2391 грн/МВт·год. “Гарантований покупець” реалізував 79,2 тис. МВт·год базового навантаження за середньозваженими цінами в діапазоні 1900,12-1918,1 грн/МВт·год та 52,6 тис. МВт·год блочними позиціями за середньозваженими

цінами в діапазоні 2165-2167 грн/МВт·год. Також успішними були аукціони на купівлю ПУП і “Полтававодоканалу”. Загалом в ОЕС України впродовж 9-13 травня через “УЕБ” було реалізовано 182,4 тис. МВт·год електроенергії.

Ринок “на добу наперед” (РДН): Середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії впродовж трьох днів демонструє [зростання](#) і на 16 травня становить 2373,03 грн/МВт·год (+3,6% до попереднього дня). Водночас, відчутне синхронне зростання біржових цін на ринках країн Східної Європи спричинило істотне збільшення їх розриву відносно України. Ціни в Словаччині, Угорщині та Румунії в 3-3,3 рази [перевищують](#) ціновий індекс Base РДН України, тоді як спред відносно Польщі є стабільно меншим і становить 2,2 рази.

Після падіння впродовж 4-х днів поспіль загальний обсяг торгівлі на РДН [зріс](#) – до 11,9 тис. МВт·год (+82,2% до попереднього дня), хоча все ще залишається низьким. Водночас, протилежна динаміка скорочення пропозиції – до 88,7 тис. МВт·год (-7,1% до попереднього дня) сприяла зменшенню профіцитності ринку – розрив із обсягом заявок на купівлю знизився з 14,6 до 7,5 разів. При цьому, дещо змінилася [структура купівлі](#) на РДН: основну частину займали постачальники (77,6%), операторам мереж належало 22,2%, решта 0,2% – виробникам і трейдерам.

Внутрішньодобовий ринок (ВДР): Середньозважена ціна електроенергії на ВДР помірно [знизилась](#) і на 15 травня становила 2698,83 грн/МВт·год (-6,7% до попереднього дня). При цьому, загальний обсяг торгівлі демонструє спадну динаміку третій день поспіль і опустився до 115,7 МВт·год (-48,5% до попереднього дня). Водночас, продовження протилежної тенденції помірного зростання пропозиції – до 43,2 тис. МВт·год (+9,9%) призвело до подальшого збільшення профіцитності ринку – розрив із обсягом заявок на купівлю зріс із 179 до 360 разів. Крім цього, помітно [змінилася](#) структура купівлі: основну частину займали постачальники (79,4%), 12% – виробники, 8,6% – оператори мереж.

Припинення та відновлення постачання

За [даними](#) Міністерства енергетики, станом на 15 травня в Україні знеструмлено 873 населених пункти, загалом близько 686 000 споживачів, протягом доби відновлено постачання для 65 800 споживачів.

Масштабні припинення в електропостачанні та, відповідно, активні відновлювальні роботи, мали місце:

- у **Донецькій області**, за [даними](#) КМУ, залишались знеструмленими 323 000 споживачів;

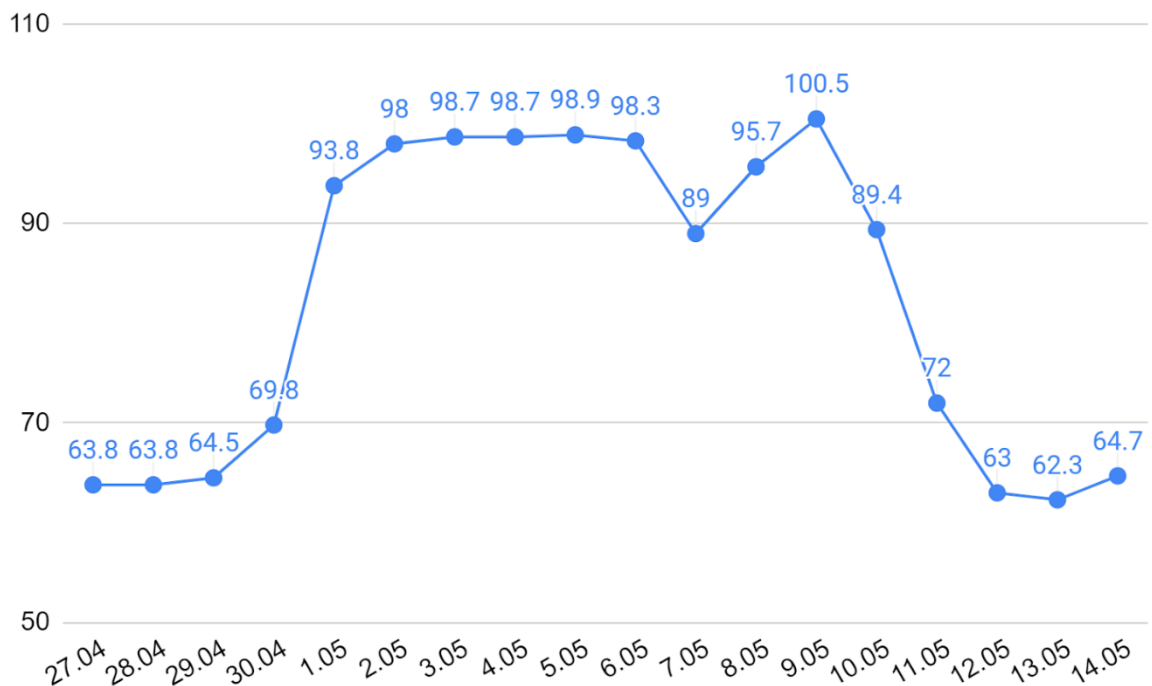
- у **Луганській області**, за [даними](#) КМУ, залишалися знеструмленими понад 128 000 споживачів;
- у **Харківській області**, за [даними](#) КМУ, залишалися знеструмленими близько 149 000 споживачів; протягом доби відновлено постачання для 10 000 споживачів;
- у **Київській області**, за [даними](#) КМУ, протягом доби відновлено постачання для 16 200 споживачів;
- в **Запорізькій області**, [станом](#) на 7:00 16 травня, без електропостачання залишались 21 790 споживачів у 76 населених пунктах; протягом доби відновлено постачання для 871 споживача;
- у **Миколаївській області**, за [даними](#) КМУ, протягом доби відновлено постачання для 3 100 споживачів;
- у **Дніпропетровській області**, за [даними](#) КМУ, протягом доби відновлено постачання для 6 400 споживачів;
- у **Чернігівській області**, за [даними](#) КМУ, протягом доби відновлено постачання для 11 300 споживачів;
- в **Одеській області**, за [даними](#) КМУ, протягом доби відновлено постачання для 8 500 споживачів;
- у **Сумській області**, за [даними](#) КМУ, протягом доби відновлено постачання для 2 700 споживачів;
- у **Херсонській області**, за [даними](#) КМУ, протягом доби відновлено постачання для 2 600 споживачів;
- у **Житомирській області**, за [даними](#) КМУ, протягом доби відновлено постачання для 1 000 споживачів.

Сектор газу

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України станом на 14 травня майже не змінився у порівнянні з попередньою добою і становив 64,7 млн куб. м. Ці обсяги значно менші за об'єми, передбачені транзитним контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м на добу). Транзитні потоки через точку з'єднання "Сохранівка" не відбувалися. Фізичний імпорт з ЄС здійснювався через точку з'єднання "Германовичі" (віртуальна точка з'єднання "Україна-Польща") обсягом 1,68 млн куб. м.

Транзит російського газу через територію України (на точках з'єднання "Сохранівка" та "Суджа"), млн куб. м

Джерело: [ОГТСУ](#)

Генеральний директор ТОВ "Оператор ГТС України" Сергій Макогон [повідомив](#), що поточні потужності української ГТС дозволяють імпортувати "блакитне паливо" з терміналів скрапленого газу Литви, Польщі, Хорватії та Греції. Загальний обсяг гарантованих потужностей імпорту складає 54 млн куб. м на добу – 42 млн куб. м зі Словаччини, 8 млн куб. м з Угорщини, 4 млн куб. м з Польщі. Також, за словами Макогона, через українську ГТС здійснюється транзит газу з Польщі до Угорщини обсягом 1 млн куб. м на добу.

Тим часом, керівники "Нафтогазу" Юрій Вітренко та "ОГТСУ" Сергій Макогон [поінформували](#), що транзит газу через точку з'єднання "Сохранівка" припинився через несанкціоновані відбори транзитного газу окупантами, який вони використовували для постачання на Луганську ТЕС та інші промислові об'єкти, зокрема Алчевський меткомбінат та Стаханівський феросплавний завод. Точну кількість викраденого газу визначити складно, проте факт втручання в роботу транзитної газової інфраструктури окупантами був підтверджений, через що "ОГТСУ" і був оголошений форс-мажор.

Припинення та відновлення постачання

Найбільш складна ситуація з газопостачанням спостерігалася у **Донецькій, Луганській, Запорізькій, Київській, Харківській, Херсонській та Миколаївській областях**. За [даними](#) Кабінету Міністрів, станом на 15 травня без газопостачання залишалося 216 500 споживачів. Відновлено газопостачання понад 12 000 абонентам.

У **Донецькій області** місцевий оператор ГРМ [повідомив](#), що внаслідок бойових дій вимушено відключено 306 абонентів, разом з тим газопостачання відновлено 126 споживачам.

В **Луганській області**, за [повідомленнями](#) голови місцевої ОВА Сергія Гайдая, з газопостачанням залишається 21 375 споживачів у 5 населених пунктах. Існує проблема пошкодження магістральних газопроводів, а також перекриття окремих

газопроводів окупантами на непідконтрольних територіях. За оцінками Гайдая, поточних запасів газу в сховищах та газопроводах в наявних безпекових умовах регіону вистачить на 2 місяці.

На **Київщині** станом на ранок 15 травня [відновлено](#) газопостачання у 120 населених пунктах (119 повністю та 1 частково) до 147 607 об'єктів споживачів. Ремонтні роботи продовжувалися лише в місті Ірпінь, де газопостачання відновлено вже для 96% споживачів.

У **Херсонській області** станом на 17:00 14 травня без газопостачання [залишалися](#) Високопільська територіальна громада, частково Великоолександрівська, Нововоронцовська і Станіславська громади. В селі Станіслав два дні тому внаслідок атак окупантів був підірваний газопровід. У багатьох громадах є проблеми із забезпеченням населення скрапленим газом.

В **Миколаївській області** станом на 16 травня внаслідок російської агресії [зазнали пошкоджень](#) 137 об'єктів газової інфраструктури, внаслідок чого без газопостачання залишились 3 333 споживачів. Місцевий оператор ГРМ [продовжує](#) працювати в посиленому режимі.

В **Харківській області**, за даними місцевого оператора ГРМ, з початку війни в обласному центрі газопостачання було [припинено](#) 130 000 споживачам. Відновлювальні роботи продовжуються, як в Харкові, так і в деокупованих населених пунктах області.

Оперативна інформація щодо ситуації з газопостачанням в **Запорізькій, Чернігівській та Сумській областях** була відсутня на момент підготовки огляду.

Контрзаходи українських компаній та державних органів

Президент України Володимир Зеленський у вечірньому відеозверненні [заявив](#), що у роботі над посиленням санкцій для РФ першочерговим є введення нафтового ембарго. “Як би в Москві не намагалися зірвати це рішення, час залежності Європи від російських енергоресурсів закінчується”, наголосив Президент. Також впровадити ембарго [закликав](#) радник керівника Офісу Президента Михайло Подоляк

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук [заявив](#), що Україна має план “Б” на випадок, якщо РФ відмовиться виплачувати репарації за завдані внаслідок війни збитки. У такому разі Україна буде наполягати на арешті усього майна РФ та його реалізації. Крім цього, ВРУ ухвалено низку звернень до інших країн щодо задоволення інтересів України щодо виплати репарацій з майна, арештованого в громадян РФ.

НКРЕКП [анонсувала](#) засідання 17 травня, на якому буде додатково розглядатися питання про перегляд тарифу на здійснення операцій купівлі-продажу на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, розрахованого АТ «Оператор ринку» на 2022 рік із 3,30 грн/МВт·год до 13,31 грн/МВт·год (без ПДВ). Серед інших питань [порядку денного](#):

- “врегулювання невідкладних питань господарської діяльності ліцензіатів в умовах воєнного стану” (без [проекту рішення](#)),
- [затвердження](#) Методики визначення максимальної (граничної) плати за послуги з розподілу малими системами розподілу та внесення змін (до Кодексу систем передачі, Кодексу систем розподілу, Правил роздрібного ринку електричної енергії) щодо функціонування малих систем розподілу,

- [схвалення](#) проекту змін до Правил ринку (щодо здійснення розрахунків на балансуєчому ринку електроенергії з використанням ескроу-рахунків з метою погашення заборгованості учасників ринку перед ОСП та підвищення рівня прозорості розрахункових операцій),
- [відтермінування](#), на період дії воєнного стану, розрахунків постачальників універсальних послуг за вироблену електроенергію генеруючими установками приватних домогосподарств за лютий 2022 року до 25 травня 2022 року (за інші розрахункові періоди, тобто календарні місяці - не пізніше 55 днів після їх закінчення).

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевічених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась виключно з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах. З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).